

תצפיות בלני איפסנית

צוברי גבי, שלומית כרמי- מו"פ ערבה
אמנון נבון- שה"מ, משרד החקלאות
יצחק מור- ממ"ר גיפסנית, שה"מ משרד החקלאות

השנה נבדקו זני גפסנית חדשים משנה ראשונה ומשנה שניה בש.פ. בתנאי יום ארוך ותנאי יום טבעי. כמו כן, נבחן הזן ניו לאב בחממה ביום ארוך וביום טבעי.

תצפית א' - עונה ראשונה

הזנים פינקוליה, דנה פורנה ולאקי דיי נשתלו בתחנת "יאיר" ב- 18/9/02. המליון סטארס נשתל ב- 10.11.02 בשטח פתוח ביום ארוך ויום טבעי. כחודש לאחר השתילה בוצע קיטום של הניצן הקודקודי. ב- 21.11.02 ניתן טיפול גייברלין במינון של 500 ח"מ (למעט הזן מליון סטארס) ב- 23.12.02. וב- 1.1.03 ניתנו טיפולי גייברלין נוספים בחלקות ביום הטבעי. התאורה ליום ארוך ניתנה עם נורות ליבון 100 ואט במחזוריות 5/15 במשך 6 שעות במרכז הלילה.

תוצאות

טבלה 1: אפיון זני גיפסנית משנה ראשונה ביום ארוך ויום טבעי

יום ארוך				
פינקוליה	דנה פורנה	לאקי דיי	מליון סטארס	
19/12/02	6/1/03	6/1/03	2/3/03	תחילת קטיף
105	106	54	82	יבול במ"ר
65.00	64.97	57.73	64.97	אורך ענף ממוצע (ס"מ)
28.65	35.88	29.82	25.90	משקל ענף ממוצע (גרם)

יום טבעי				
פינקוליה	דנה פורנה	לאקי דיי	מליון סטארס	
19/12/02	6/1/03	19/12/02	2/4/03	תחילת קטיף
105	106	70	135	יבול במ"ר
65.00	64.63	55.22	65.00	אורך ענף ממוצע (ס"מ)
30.02	44.69	38.13	23.34	משקל ענף ממוצע (גרם)

☒ הזן מליון סטארס נשתל באיחור ולכן היבול הכללי נמוך והקטיף החל במרץ ביום הארוך, כחודש לפני היום הטבעי. ביום הטבעי היבול היה גבוה יותר מאשר ביום הארוך אך נתוני האיכות דומים.

- ☒ לאקי די – גבעול נמוך, תפרחת צפופה, פרח בינוני קטן, יבול נמוך בהשוואה לזנים אחרים.
- ☒ דנה פורנה – קשיחה, מבנה חרוט יציב, פרחים גדולים מלאים. קיימת בעיה של הורדה בחורף. גבעולים לא ארוכים מספיק אך המשקל בעיקר ביום טבעי, טוב. בגל השני הפרחים קטנים יותר בהשוואה לגל ראשון.
- ☒ פינקולינה – פרחים גדולים, תפרחת דלילה, פרקים גדולים מאוד בשטח פתוח ענפים שבירים. יש דהייט צבע בעיקר בגל שני ובחיי מדף.

תצפית ב' - עונה שניה

הזנים ניו הופ, ניו לאב, יוקינקו ופרפקטה נשתלו ב- 16/9/01 גדלו ונקטפו במהלך עונת 2001-2002. הזנים הושארו לגידול שנה נוספת. הגיזום נעשה ב- 10/9/02. הצמחים גדלו חלקם בש"פ ביום ארוך ואחרים ביום טבעי. טיפולי גיברלין ניתנו בתחילה לכל הזנים ואח"כ לזנים שגדלו ביום הטבעי בלבד. התאורה להארכת היום ניתנה עם נורות ליבון 100 ואט במחזוריות 5/15 משך 6 שעות במרכז הלילה.

תוצאות

טבלה 2: איפיון זני גיפסנית משנה שניה ביום ארוך ויום טבעי

יום ארוך				
פרפקטה	יוקינקו	ניו לאב	ניו הופ	
6/1/03	11/11/02	22/11/02	25/11/02	תחילת קטיף
128	94	87	112	יבול במ"ר
65.00	63.80	64.09	64.28	אורך ענף ממוצע (ס"מ)
35.96	27.88	41.05	37.43	משקל ענף ממוצע (גרם)

יום טבעי				
פרפקטה	יוקינקו	ניו לאב	ניו הופ	
17/2/03	11/11/02	22/11/02	2/11/02	תחילת קטיף
108	92	62	104	יבול במ"ר
65.00	62.74	61.97	65.00	אורך ענף ממוצע (ס"מ)
33.93	33.76	42.12	28.37	משקל ענף ממוצע (גרם)

- ☒ ניו הופ – זן באיכות מצוינת, יבול טוב, מבנה ענף טוב, ענפים בזוית חדה. משקל ענפים טוב.
- ☒ ניו לאב – יבול נמוך גבעולים גדולים וכבדים יחסית, פרקים שבירים ופרחים ניתקים בקלות יחסית.
- ☒ יוקינקו – זן מהיר פריחה, יבול סביר, קל משקל. הזן ורוד במהלך החורף.

תצפית ג' - גידול הזן ניו לאב בחממה

הזן ניו- לאב גודל בעונה קודמת בש.פ. והתגלו בו בעיות שבירות וסידוק כמו גם ענפים גדולים וכבדים. מטרת תצפית זו היתה לבחון האם גידול בחממה יתקן פגמים אלו. הזן ניו- הופ נשתל ב- 22/9/02 בחממה בתחנת "יאיר" בעומד של 6 שתילים במ"ר בתנאי יום ארוך ויום טבעי. חצי מהשטח נקטם ב- 20/10/02 קיטום נמוך וחצי קיטום גבוה. ב- 22/11/02 ניתן ריסוס גיברלין 500 ח"מ לחלקות שנקטמו נמוך. התאורה להארכת היום ניתנה בעזרת נורות ליבון 100 ואט במחזוריות 5/15 משך 6 שעות במרכז הלילה.

תוצאות

טבלה 3: אפיון הזן ניו- לאב ביום טבעי ויום ארוך בגיזום נמוך וגיזום גבוה

יום טבעי		יום ארוך		
גבוה	נמוך	גבוה	נמוך	קיטום
3/12/02	29/1/03	3/12/02	6/1/03	תחילת קטיף
84	52	85	74	יבול במ"ר
65.00	65.00	65.00	65.00	אורך ענף ממוצע (ס"מ)
42.76	34.69	33.15	31.82	משקל ענף ממוצע (גרם)

בקיטום הגבוה התקבלו פרקים ארוכים. בקיטום הנמוך התקבלו פרקים קצרים ללא התפרצויות. בקיטום הנמוך הקטיף התאחר מאוד בהשוואה לקיטום הגבוה. היבול ומשקל הגבעולים היה טוב יותר בקיטום הגבוה. בהשוואה של היום הארוך והיום הטבעי נראה כי משקל הגבעולים הממוצע ביום הטבעי היה כבד יותר בהשוואה ליום הארוך וזה משום שביום הארוך קצב הגידול מהיר יותר. איכות הגבעולים של הניו- לאב השתפרו בגידול בחממה בהשוואה למה שהכרנו בגידול בש.פ. הגבעולים היו ללא סידוק ופחות שבירים בלחיצה.